СВОБОДА SVOBODA

...СЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК [illegible] Ч. 85. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го КВІТНЯ 1948. No. 85 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 13, 1948 VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen {4-0237 4-0807} — Тел. У. Н Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

НЕСПОДІВАНИЙ ЗВОРОТ В ПЕРЕГОВОРАХ ЗА МАЙНЕРЬКУ ПЕНСІЮ

Вашингтон, 11 квітня. — Завідателі („трости") Майнерського Фонду Добробуту відбули двогодинну конференцію з головою юнії, Дж[illegible] Луїсом і представником власників вугільних шахт, Езрою Ван Горном і випрацювали засади, на яких майнери мали б дістати старечу пенсію. Опісля перервали наради і рішили зійтися в понеділок 12 квітня в год. 8 ранку, щоб нарешті дійти до якоїсь згоди і покінчити страйк мягкого вугілля. Є загальне переконання, що Луїс хоче наладнати спір і відкликати страйк заки стане перед федеральним дистриктовим судом в понеділок в год. 10 ранку, куди його візвано, щоб він подав причини, чому він не відкликав страйку, коли дістав від суду наказ минулого тижня.

Зворот у переговорах між Луїсом і власниками копалень приписують предсідникові палати репрезентантів, Джозефові В. Мартинові, який запропонував сенаторові Стайлсові Бриджесові з Ню Гемпшир, щоб він прийняв становище третього трости в Майнерськім Фонді Добробуту. Коли цей згодився, тоді Мартин візвав Луїса і Ван Езру на розмову в справі покінчення спору. Генеральний прокуратор, Там С. [illegible]арк, за[illegible] що департамент справедливости не залишить свого поступування проти Луїса за його погорду суду, не зважаючи на це, який оборот візьме спір за пенсії між шахтярами і підприємцями. Коли б Луїсові не вдалося оправдати себе в понеділок, то карний процес проти нього може початися в середу.

ВОЛЕСОВА ПАРТІЯ ВІДБУДЕ СВОЮ КОНВЕНЦІЮ

Шікаго. — Красвий Комітет Вибору Волеса на Президента рішив скликати конвенцію третьої політичної партії до Конвенційної Галі у Филаделфії в днях 24 і 25 липня б.р. У цій галі відбудеться конвенція Республиканської партії в червні, а Демократичної 12 липня. На конвенції третьої партії буде придумана назва партії.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ ШУКАЄ НОВИХ ЧЛЕНІВ МІЖ ВОЛЕСІВЦЯМИ

Ню Йорк. — Комуністична партія оприлюднила в комуністичнім щоденнику Дейлі Воркер заяву, що вона надіється дістати нових членів зпоміж прихильників кандидатури Генрія Волеса на президента. В заяві сказано, що деякі Волесові прихильники вже дозріли на стільки, що їх можна [illegible] притягнути до партії. Па[illegible] надіється дістати 15,000 нових членів до конвенції волесівців у липні. Це має бути відповідь Комуністичної партії на пляни конгресової комісії неамериканських діянь для обмеження діяльности комуністів. Комісія плянує перевести закон, на підставі якого можна б було покарати комуністичних провідників тюрмою до 10 років і грошевою карою до $10,000 за їх діяльність для насильного скинення американського уряду. Всі члени Комуністичної партії мали б бути зареєстровані ,а так само й різні комуністичні фронти.

ЗАПОВІДАЮТЬ ГОСТРИЙ СПІР ЗА НОВИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН

Вашингтон. — На біжучий тиждень назначена дискусія над допущенням скитальників до Злучених Держав, як це передбачують законопроєкти в сенаті і в палаті репрезентантів. Іде про різниці в поглядах, кого в першу чергу допустити до Америки. Сенатський бил передбачує допущення по 50,000 скитальників річно через 2 роки, а палатний по 100,000. Сенатський бил дає першенство хліборобським робітникам, а палатний є проти таких обмежень. З дотеперішніх голосів виявляється, що сенатський законопроєкт має більшість прихильників свого билу, а палатний свого. Найважніші закиди зосереджуються до питання, чи в Америці під теперішню пору є відповідна кількість мешкань і доволі праці для нових імігрантів.

АТОМОВІ НАУКОВЦІ ЗА СТВОРЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО УРЯДУ БЕЗ РОСІЇ

Принстон, Н. Дж. — Комісія Необхідности Атомових Науковців ,на чолі якої стоїть проф. Алберт Айштайн, видала ще раз зазив до створення світового уряду на федеральних основах, додаючи заввагу, що в цій справі треба навіть піти проти волі Совєтів. Коли б так втрималася протилежна думка, а це, щоб рішитися на війну для „недопущення до війни", то це, на думку науковців може привести до хаосу і знищення існуючої цивілізації. Комісія складається з 12 науковців, одначе в нарадах взяли участь лише 6. Знаний науковець, д-р Гаролд Юрі, який брав участь у складенні атомової бомби, став на тому становищі, що змагання до створення частинного світового уряду приспішить світову війну На це Айнштайн сказав, що йде про „душу організації", за якою йде настрій людей. Отже навіть частинний світовий уряд може бути спонукою до загального прийняття ідеї.

ПОНАД $73,000,000 НА ДОПОМОГУ ЖИДАМ

Ню Йорк. — Джойнт Дистрибюшен Коміті, жидівська організація для допомоги одновірцям в Европі, видала на переведення своєї програми $73,341,500 в 1947 році. Вона дала допомогу майже одному мільйонові людей, що опинилися безпомічними заморем. Від 1914 р. до тепер ця організація зібрала в Америці $297,845,000. Головою організації є Едвард М. Варбург. Джойнт Дистрибюшен Коміті дістає тепер фонди із спільного Жидівського Апелю, який збирає $250,000,000 річно.

Після революти в Боготі рішають дальше вести Міжамериканську Конференцію

За звідомленням із департаменту стейту з Вашингтону Панамериканська Конференція в Боготі, столиці Кольомбії, буде відбуватися дальше, хіба, що не було б можливе виконати одноголосне рішення делегатів, які відбули наради після революти. Делегати оприлюднили з нарад заяву, в якій сказано між ін.: „Делегати Девятої Міжамериканської Конференції Американських Держав потверджують демократичну солідарність народів Американського Континенту і їх спільну історичну ціль: причинитися до миру, поступу і добробуту людства; вони заявляють, що вони не можуть здатися на ласку якоїнебудь переминаючої необхідности, яка сталась би в якійсь країні; вони заявляють свою рішучу постанову продовжувати працю, яку вложили на них їхні уряди, доки не сповнять завдання зібрання ,для якого вони зїхалися до Боготи".

Шукають за вбивником, якому приписують початок революти.

Революта в Боготі почалася в пятницю, 9. квітня, в год. 1. сполудня, коли не знаний скритовбивник вистрілив до провідника ліберальної партії, Хорхе Еліесер Ґайтана. Наче на даний знак товпа кинулася до вбивника, замордувала його на місці, стягнула з нього одяг і завезла просто перед палату президента. Серед метушні лице вбивника так покалічено, що не можна розпізнати, хто він був. Розюшена товпа кинулася грабити крамниці з алькогольними напитками, і з магазинами заліззя, щоб дістати якусь зброю в свої руки. Дальше почала палити й демолювати будинки в середмісті, включаючи й церкви, а теж напала на капітоль, де відбувалася Міжамериканська Конференція. Тут спалила товпа папери й документи Конференції, а делегати мусіли втечи до горішніх кімнат. Одна частина бунтарів захопила радієву стацію і звідти посипалися зазиви до безоглядної боротьби проти консервативної партії, яка була при владі, і на якої чолі стоїть президент Кольомбії Маріяно Оспіна Перез. Серед заворушень ішла нерозбірчива стрілянина і вбивства. Вбито деяких високих урядовців. З делегатів Міжамериканської Конференції ніхто не втратив життя. Американці зібралися у своїй амбасаді, яка почала горіти від стрілів, одначе їм удалося погасити вогонь. Секретар стейту Джордж Маршал і інші делегати врятувалися у своїх мешканнях.

Військо опанувало ситуацію.

Військо не брало участи в бунті і послухало зазиву президента, щоб привернути лад. Обі конкуренційні партії, тобто консервативна і ліберальна, поєдналися і настановили спільний уряд з 13 міністрів, який складається по половині з кандидатів обох партій і безпартійного міністра війни. Новий уряд видав негайно наказ до населення, щоб воно взялося до праці для віднови життя. Заведено воєнний стан, арештовано деяких провідників бунту, а між ними, як урядово оприлюднено, двох російських комуністичних агентів. Загалом цілу революту приписують змові комуністів, які хотіли в такий спосіб розбити Міжамериканську Конференцію.

ПАМ'ЯТНИК ПРЕЗ. РУЗВЕЛТОВІ В ЛОНДОНІ

Лондон, 12. квітня. — Сьогодні, в третю річницю смерти президента Ф. Д. Рузвелта, його жінка, п-ні Елінор Рузвелт відкриє в Лондоні в год. 11. перед полуднем на Ґросвенор Сквер його пам'ятник-статую, поставлену британським народом і урядом за заслуги президента ЗДА для Британії під час другої світової війни. Статуя буде відкрита в приявності королівської сім'ї та членів уряду і народу. З цеї нагоди британська преса віддає багато уваги пам'яті покійного през. Рузвелта.

СОВЄТСЬКІ КОМПОЗИТОРИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ЇХ МУЗИКИ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ФІЛЬМІ.

Москва, 12. квітня. (ЮП). — Совєтські урядові „Ізвєстія" надрукували вчора листа вичищених недавно чотирьох совєтських композиторів, в якому вони протестують проти використання їх композицій в американському протисовєтському фільмі „Залізна Заслона", приготованому фільмовою студією Твентіс Сенчюрі Факс. Підписані під листом композитори Д. Шостаковіч, С. Прокофієв, А. Хачатуріян і М. Маяковський пишуть, що їх композиції були безправно „вкрадені" та [illegible] їх виключення із згаданого фільму.

Передвиборча гарячка в Італії

ОСТАННЯ НЕДІЛЯ ПЕРЕД ВИБОРАМИ ПОЗНАЧИЛАСЯ ВІЧАМИ ТА ВИСТУПАМИ УРЯДОВИХ І ПАРТІЙНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ.

Рим, 12. квітня. — Вчорашня остання неділя перед рішальними італійськими виборами позначилася справжньою передвиборчою гарячкою всіх конкуруючих партій. В цілій країні відбулося понад 15,000 передвиборчих віч, в яких взяли участь мільйони італійського населення. На вічах виступали премієр Альчіде де Гаспері, міністер закордонних справ Карльо Сфорца та інші члени уряду, як теж багато комуністичних провідників, з їх головним „дуче", Пальміро Тольяті. Всі виступи були під знаком теперішньої політичної кризи в світі та рішального значення для тої кризи найблищих італійських виборів.

ТРЕТЄ СОВЄТСЬКЕ „ВЕТО" ПРОТИ ЧЛЕСТВА ІТАЛІЇ В О.О.Д.

Лейк Сокcес, Н. Й., 11. квітня. — Вчора совєтський представник в Раді Безпеки зложив вже втретє своє „вето" проти прийняття Італії до Організації Об'єднаних Держав. Американський представник Ворен Р. Остин негайно заявив, що Злучені Держави поробляють всі потрібні заходи, щоби тим державам, прийняття яких до ООД бльокується совєтським спротивом, дати місце без права голосу в Загальному Зібранні О.Д. Нове становище Америки відкриває теж нову фазу совєтсько-американських суперечностей на терені ООД.

ЗЛОЧИННА ПОЛІТИКА СОВЄТІВ В ПАЛЕСТИНІ.

Лондон, 12. квітня. — Міжнародний Комітет для студій европейських проблем видав зкінцем минулого тижня повідомлення, в якому видвигається припущення, що Совєтський Союз за посередництвом чеських агентів постійно постачає зброєю арабам. Це повідомлення видано за згодою британського, французького, бельгійського і норвежського членів комітету. В дальшому стверджується, що в найближчому році Совєти плянують поширити свою партизанку з Греції теж на Палестину. При цьому звертається увагу на факт, що Совєти контрабандою перевозять до Палестини жидів зі захоплених ними теренів, якби зі спеціяльною метою, щоб їх вбивали араби доставленою Совєтами зброєю.

Тиждень Української Культури в Німеччині

Мюнхен, Німеччина, 12. квітня. (Телеграмою до ЗУАДКомітету). — В цьому місті, в американській зоні Німеччини, з великим успіхом відбувся „Тиждень Української Культури", влаштований старанням европейської місії ЗУАДКомітету під проводом адв. Романа Смука, та Центрального Представництва Української Еміґрації. Завданням імпрези було познайомити американців та чужинецькі місії з великими досягненнями української культури та високим культурним рівнем і торчістю української еміграції в Німеччині. На програму імпрези склались величавий концерт, вистава малярства та вистава українського мистецтва. Тиждень Української Культури почався дня 5-го квітня у місцевій залі „Ноє Заммлюнг". Того самого дня в американському офіцерському клюбі відбулося прийняття для американських і чужинних представників.

ПРИЇЖДЖАЄ КОРАБЕЛЬ З НОВИМИ ІМІГРАНТАМИ.

Ню Йорк, 12. квітня. — На пятницю, 16-го квітня, заповіджений приїзд до нюйорського порту корабля „Марін Джампер", що 7-го квітня виїхав з порту Бремен в Німеччині та везе до Америки 640 подорожних, головно нових імігратів з таборів воєнних втікачів. Між новими імігрантами до Америки є теж деяка кількість українців.

ФРАНЦІЯ ПІДДЕРЖУЄ ПЛЯН ПОДІЛУ НІМЕЧЧИНИ

ПРЕМІЄР ШУМАН ПРО СТАНОВИЩЕ ФРАНЦІЇ У ВЕЛИКОДЕРЖАВНОМУ СПОРІ

Париж, 12 квітня. Після цілого ряду виступів американських і британських представників в справі розв'язки совєтсько-західних непорозумінь і суперечностей щодо дальшої долі Німеччини, сьогодні забрав на цю тему голос теж французький премієр Роберт Шуман. Він заявив, що Франція обстоює необхідність швидкої розв'язки німецької проблеми і якщо Совєти до цеї розв'язки не допускають, Франція піддержує плян договорення в цій справі трьох західних союзників. Шуман ствердив, що в справі Німеччини необхідно мати на увазі потребу негайної розв'язки, як і плян на довшу мету. Він вважає, що з Німеччини повинна бути створена держава на ґеографічно-етнічній базі, проте, треба поробити всі можливі заходи, щоб ця держава вже ніколи не загрожувала мирові. Премієр Шуман натякнув, що така загроза заіснувала б знову, якщоб в Німеччині прийшов до голосу совєтський тоталітаризм і в обороні проти цього він вважає необхідністю приявність західних союзників в Берліні. Виступ премієра Шумана вказував би на можливість остаточної розв'язки німецької справи на найблищих нарадах [illegible]рьох західних великодержав в Лондоні, хоча рівночасно повідомляється, що французька опозиція зупиняє теж остаточне вирішення справи злуки всіх трьох західних зон.

СОВЄТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АМЕР. АВІЯЦІЇ НА ОРІЄНТІ

Москва, 12 квітня. (АП) — Совєтські урядові „Ізвєстія" вчора знову надрукували довге обвинувачення проти американської авіяції на Далекому Сході, закидуючи їй безправну контролю совєтського мореплавства і тим самим порушення свободи морів. Совєтська газета друкує реєстр, коли й які совєтські пароплави були контрольовані американськими літаками .

СОВЄТИ ШУКАЮТЬ ЗА УРАНОМ

Варшава, 12 квітня. (АП)— Тут відомо, що Совєти польськими руками почали експлуатацію відкритих недавно копалень урану, з атому якого виробляється атомову бомбу. Ці копальні мали б бути на Горішньому Шлеську недалеко Вресляв. Згідно з оцінкою спеціялістів [illegible] є дуже убогі і ведуться постійні розшуки за новими.

„ПЛЯН М." — ПІДРОБКОЮ

Ню Йорк, 11 квітня. Свого часу мало великий відгомін повідомлення про відкриття британською розвідкою „Пляну М", що мав бути пляном совєтської підривної роботи в Рурщині, промисловому басейні британської зони Німеччини. Сьогодні Ню Йорк Таймс довідується з „достовірного джерела" з Генуї, Італії, що цей „Плян М" був підробкою німців.

ДАЛЬШЕ ЗАГОСТРЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ В БЕРЛІНІ

Берлін, 12 квітня. В рямках своїх намагань заставити західних союзників залишити Берлін, Совєти поробили дальші заходи та видвигнули ряд дальших домагань, що ще більше загострили совєтсько-західні стосунки в Берліні. В останньому Совєти видвигнули домагання, щоби Америка і Британія відкликали своїх техніків зі совєтської зони на захід від Берліна, що досі мали за завдання нормувати комунікаційні получення західних союзників з Берліном через цю зону. Нові ескадрилі совєтських бойових літаків появилися теж на повітряному шляху між західними зонами і Берліном, проте, в самій повітряній комунікації не зайшли жодні зміни.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ 14 НАЦІСТСЬКИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Нюрнберґ, Німеччина, 11 квітня. Минулої суботи американський військовий трибунал засудив на смерть через повішення 14 високх націстськх злочинців, був. членів гітлєрівського ґештапо. Засудженим доказано участь у вбивстві понад 2,000,000 людей, головно в східній Европі.

СОВЄТИ ОБМЕЖУЮТЬ РУХ ЗАХІДНИХ СОЮЗНИКІВ ДО ВІДНЯ

Відень, 12 квітня. В столиці Австрії Совєти почали вже акцію подібну до тої, що призвела до загрозливої політичної кризи в Берліні. Вчора совєтські контрольні урядники на шляху з британської зони до Відня відмовилися респектувати обов'язуючі досі так звані „сірі перепустки' британських офіцерів, домагаючись регулярних пашпортів. Цим вони порушили постанови окремого договору в цій справі, заключеного ще в 1945 року. У висліді вчора від полудня британський рух до Відня був практично здержаний. Подібні домагання видвигнули Совєти теж до американських вояків, але це не спричинило практично жодних трудноців, бо всі американські вояки забезпечені пашпортами.

ОБЛАВА НА ЧЕРВОНИХ В ІРАНІ

Теґеран, Іран, 12 квітня. Після гострої виміни і відкинення взаємних протестаційних нот в справі ворожого наставлення між Совєтами та Іраном, іранський уряд зкінцем минулого тижня цілком несподівано влаштував облаву на червоних совєтських агентів в цілому ряді місцевостей північного Ірану. Заарештовано понад 300 осіб.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ ВИБОРИ ПІД ЗНАКОМ „НОВОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Прага, Чехословаччина, 12 квітня. Тут вже відомо, що найблищі чехословацькі „вибори" відбудуться по всім правилам „нової демократії", іменно, чехи зможуть голосувати тільки на одну листу і тільки на комуністів. Це рішення виніс всемогучий тепер там центральний комітет комуністичної партії.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

ЗАПЕВНЯЮТЬ СВОБОДУ ВЧОРАШНІМ ВОРОГАМ...

Британія та Злучені Держави рішились допомогти німецькому народові стати цілком свобідним, демократичним та економічно незалежним, якщо він буде держати зі західними союзниками, з демократією, а не зі Совєтами, з тоталітаризмом.

Таке виходить з промови британського військового губернатора, генерала Брайєна Робертсона, виголошеної до німецького парляменту в Дісельдорфі.

Як бачимо, то за цей короткий час, який ділить нас від останньої світової війни, зайшли у відношенні західних Аліянтів до Німеччини радикальні зміни. Ще не так давно говорено в Англії та Америці тільки про німецьку агресію та небезпеку збоку націзму. Теж виготовлювано різні пляни, як не допустити до цього, щоб Німеччина могла стати знов великою потугою і загрозою. Аж тут нагло така зміна, так, як би ніколи не існували якісь проти-німецькі пляни Морґентавів в Америці, чи хоч би Ванзитартів в Англії. Тепер уже запрошують німців до сім'ї вільних народів як рівних з рівними, дають їм можливість користуватись американською допомогою, передбаченою Пляном Маршала для Західної Европи, а навіть втягають їх в мілітарний, західно-европейський союз, хоч мілітарного відродження Німеччини досі Аліянти найбільше побоювались.

Ген. Робертсон добре відчув ці великі переміни, тому сказав, що йому приходиться про „дивні речі" говорити, а німцям слухати. Він відверто заявив, що це дивне, але треба пам'ятати, що „живемо в дивних часах, яким подібних немає в людській історії".

Ген. Робертсон говорив не тільки від імені Британії, але фактично теж в імені Злучених Держав і Франції та в першу чергу до тих німців, що живуть на території, яка є під контролею тих держав. Ці німці це дві третині цілого населення Німеччини, отже, так сказати б, німецька більшість. Вона може тепер свобідно виявити свою волю, а це є дуже важне, коли б хотіти тепер міряти демократичними засобами властиву думку більшости німецького народу взагалі. Важне воно тому, бо ген. Робертсон звернувся до цілого німецького народу з пропозицією вибирати між демократією і тоталітаризмом, Заходом і Сходом. Для більшої ясности він нагадав німцям чотири основні свободи, які так добре описав президент Рузвелт, говорячи про свободу мови, свободу релігії, свободу від нужди і свободу від страху. Зрозумівши, про що йде, німецькі представники, зібрані в парляменті, прийняли заяву ген. Робертсона гарячими оплесками.

Що ж це означає? На це відповідають словами ген. Робертсона, з яких виходить, що західні Аліянти втратити всяку віру в можливість дальшої кооперації зі Совєтами і тому пробують тепер заводити порядок і мир у світі на свій лад, бажаючи теж мати і Німеччину по своєму боці.

Подія, як бачимо, великої ваги. Роздумуючи над нею, можна б спитатись Аліянтів: Простягаєте руку вчорашньому ворогові, а коли простягнете її своїм союзникам, що завжди були з вами, себто поневоленим Совєтами народам?

Старе й нове Середземне море

Боротьба за Італію є тісно звязана з Пляном Маршала, який як знаємо, передбачає висилку велетенських засобів з Америки для видужання Европи. Тому саме з Злучених Держав їде до Італії пропаганда при допомозі радієвої програми „Голос Америки", тому висилаються мільйони листів від американських італійців до своїх рідних, тому йдуть до Італії каблеграми з закликами: „Голосуйте за свободу для Італії й італійців, бо може статися так, що вже ніколи не будете голосувати". Місія Мирона С. Тейлора, особистого висланця президента Трумана до папи Пія XII., є теж звязана з передвиборчою кампанією, яку звязується зо загальною акцією оборони західної цивілізації перед заливом большевизму. Мимоходом кажучи, теж і на Міжамериканській Конференції в Боґоті про це думають та шукають формулки для проголошення спільної американської резолюції проти комунізму. Але чому це кладеться таку величезну вагу на італійські вибори та на цей день 18. квітня, так як би від нього залежала майбутність світу?

Рубець заслони відкриває Волні Д. Горд, паризький кореспондент щоденника Крисчієн Сайєнс Монітор, у своїм дописі про обєднання чотирьох континентів в західній цивілізації. Не подаючи точного джерела своїх інформацій, Горд обговорює пляни розбудови південної Африки, цего джерела природних багатств, для вжитку країн західної культури. Народи, що мали понад 2,000 років доступ до Середземного моря, створили там колиску оцеї цивілізації, що її тепер називають західною цивілізацією. За Середземне море, як шлях для поширення цивілізаційних і політичних впливів, ішла боротьба між старинними римлянами і різними іншими народами, доки вкінці римляни не вийшли переможцями.

З новітніми винаходами західна цивілізація мусіла поширитися на інші світи і до неї тепер зараховуються заокеанські країни Північної й Південної Америки. З часом давнє Середземне море стало лише озером в порівнанні з новим Сердземним морем, яким тепер стає Атлантійський океан. Цей океан є тепер осередком, довкола якого групуються країни західної цивілізації, для якої потреб треба тепер розбудувати і приєднати південну Африку.

Друга світова війна виказала, що моря не є перепоною до зближення країн, а навпаки, вони є засобом для комунікації. Тому Атлантійський океан треба тепер вважати за шлях для поширення західної цивілізації. Та коли цивілізація має мати теж і відповідну господарську підставу, то саме розвиток Африки має запевнити країнам західної культури підставу економічного добробуту. Довкола Атлантійського океану має повстати реґіональне господарство, до котрого мали б належати 4 континенти, а це: Західна Европа, Африка, Південна Америка й Північна Америка. У такий спосіб з західної цивілізації повстане з часом Атлантійська цивілізація і вона дасть підставу до такого зближення інтересованих народів, щоб виключити між ними тертя й н е п о т р і б н у віковічну боротьбу.

Їде в першу чергу про втримання при житті европейських народів, яким тепер замало землі для прожитку в Европі. Европа, як цілість, мусить мати „запілля", куди можна б висилати людей на поселення й розбудову господарки. Північна Африки це в більшості пустеля. Південна Африка, то б то оця частина, що лежить на південь від Сагари, це ще дівича земля з необмеженими природними багатствами. Для неї придумано вже назву „Афсо-са" на лад німецької Бізонії. Тому, що тут найбільше інтересована Англія, то й назва Афсоса походить від англійських слів „Афріка-савт-Сагара". Зрештою ці початкові звуки добрі теж для французів, і інших народів л а т и н с ь к о ї культури.

Теперішна Европа попала в крутіж між двома велитнями: Росією й Америкою. Щоб з Европи зробити рівновартного спільника, їй треба дати спромогу видужати. Засобом до видужання має бути Плян Маршала. Росія має своє „запілля", має його теж і Америка, але Европа його не має. Та Африка, при допомозі Америки, може стати таким запіллям.

Дивним-дивом оце нове Атлантійське Середземне море притикає до 16 держав, які приступили до зорганізування західної Европи на підставі Пляну Маршала. Афсоса належить тепер до Англії, Франції, Бельгії й Портуґалії. Експерти обчисляють, що Афсоса може виживити пів більйона білого населення. Береги Африки вже до деякої міри заселені білими людьми. Звідси треба почати систематичний розвиток Африки в нутро континенту, склавши плян на цілі літа наперед. Коли б там інвестувати відповідний капітал, то в розмірно короткому часі він принесе добрі результати.

Европа вже так вичерпана розвитком, що вона не є у спроможності відбудуватись без закордонної допомоги. Це й властива причина повстання Пляну Маршала. Для дальшого розвитку треба дальших фондів. Злучені Держави мають досвід у розбудові, як каже Горд, свого „гінтерлянду", а тепер помогти Европі створити своє „запілля", що буде поширенням Атлантійської цивілізації яка, на ділі, буде лише переназванням західної цивілізації. Коли мати на увазі теперішній розвиток летунства, то простори між Африкою і іншими континентами, які лежать над новим Середземним морем, майже зніяковіли. Нині з Лондону можна дістатися до Кенії, на західнім побережжі Африки за 14 годин; з Ню Йорку до Дакару на західнім побережжі Африки за 15 повітряних годин; а з Наталь у Бразилії до Браззавіл, коло рівника, в Африці за 17 годин. До чого йдуть уже спроби пересилання пошти стратосферами і ракетами. Тому і злука континентів Атлантійської цивілізації не є ніякою фантазією. Тому теж зрозумілі змагання 16 держав втримати при допомозі Америки при житті Італію, як дошку, з якої будуть вилітати европейські літаки до будучої Афсоси.

Микола Дмитрів.

Розмова через греблю

Любий земляче! Отже ти таки стоїш по той бік греблі. Наші світи розділяє бездонна духова прірва, через яку не можна перекинути навіть вузенької кладочки. Нашому світові провідною зорею є велика ідея любови ближнього, а по той бік греблі його антитеза — ненависти.

Уважаю своїм обовязком поговорити з тобою, земляче на цю тему. Знаю, що колись прийдуть у тебе хвилини великого заломання, великого розчарування. Так тоді памятай, що ти сам винуватий, бо був глухий і сліпий на слова правди.

У цілому нашому житті, у всіх наших вчинках, є якась логіка, якась послідовність. І я шукаю твоєї логіки, яка завела тебе по той бік греблі. Находжу три можливости. Джерело першої, це твій розум. Ти радо слухаєш большевицький авдицій з радія, ти читаєш радо їх пресу, їх аґітку. Ах, скільки там щасливого заможного, культурного життя в країні розцвівшого соціялізму. Так, щасливе життя, коли приходиться пів днини ждати в довжезному хвості на те, щоби роздобути кусень чорного, гливкого хліба. (Або й ні!). І це в рільничій державі, яка експортує масово збіжжя. Ну і заможне! Тимчасово (щоправда не тимчасово, але за весь час большевицької господарки!) крамничні полиці світять пусткою і совєтський громадянин одягає на себе останнього сорту лахи. Та можливо, що за сто літ „плянова продукція" дожене і пережене гнилий буржуазний захід. Радіймо! Оттоді заживем! А поки що будуймо комунізм рештками своїх сил, останньою нуждою...

Правда, є ще одна сторінка большевицької г о с п о дарки, незнана тобі, земляче, тут у країні буржуазії. В капіталістичній країні ти, земляче, заробиш декілька долярів, тай не знаєш, що за них купити. Ідеш попри набиті крамниці і кортить тебе купити хусточку до носа, скарпетки чи панчішки для жінки. Комуністи натомість упростили цю турботу для тебе. У них не вільно тобі купувати в кожній крамниці. Ні! Тут кожна каста має свої крамниці. Полиці, які для тебе світять пустками, а заповнені то вже для вищих каст большевицької ієрархії. Але зате робітник має облекшений вибір! Та й почувається загалом краще без отих буржуазних витребеньків, без шовкових панчішок, без скарпеток (є ж дідові онучі!) і без нововоі хусточки. Правда, яке тут багате, заможне, культурне життя. Ну і щасливе...

А може, ти земпяче, думаєш, що большевики будують новий лад, комунізм, тай не мають часу займатися такими дрібничками. Але ж поперше: ціле наше життя складається передовсім із дрібних фактів і якщо вони будуть самі гіркі, то згіркне нам і саме життя. Подруге: будова комунізму це велика брехня. Нема комунізму. Большевики побудували державний капіталізм, більше страшний і небезпечний, як приватний. Там держава є водночас для робітника хлібодавцем і паном, прокуратором і суддею. Протест проти визиску є актом державної нельояльности, за яку прокуратор потягає до відповідальности. Чи може ти, земляче, думаєш, що в большевицькім царстві живеться робітникові так гарно, що він навіть не має причини протестувати? Чи ти може переконаний в тому, що люди направду добровільно впряглися в колгоспне ярмо?

Ще подумай над таким фактом: твій гірко запрацьований гріш, який складав цілими літами на чорну годину, раптом, через одну ніч, змалів до одної десятої частини. Чи ти, земляче, направду радо принесеш таку жертву? Бо то, бачиш, легко робити великі жертви з чужої кишені; але спробуй-но зі своєї!

Земляче, як чуєш, що совєтський робітник несе комуністичне ярмо з захопленням, то знай, що воно диктоване шпигами, НКВД-истами, тюрмою, концентраційними т а б о р ами праці та розстрілами.

Коли оповідати американцеві про комуністичні блага, він здвигає плечима і каже: та хай скинуть Сталіна і виберуть другого, тай буде „Окей". От в тім і ціла заковика. Тож не один Сталін, а ціла орда „Сталінят" точить тіло і душу народів, як точать черви здорові овочі. Треба хіба розпаленим залізом випалити цілу ту злочинну орду.

А може тебе, земляче, мягке серце завело на другу сторону греблі. Може ти думаєш гарними категоріями дружби словянських народів? Ця дружба, як уже сам бачиш, полягає на тому, щоб усі словянські ріки злилися в російському морі. Не знаю, чи тобі, земляче, під смак таке словянофільство. Зате певно знаю, що проти такого братолюбія протестують усі словяни, навіть такі н а й б і л ь ш і словянофіли, як чехи.

А може тобі, земляче, здається, що там під сталінським серпом-молодом є направду вільна Україна? Так, там є українська земля. Є навіть назва Україна, але зміст її то чиста Московщина, підфарбована на червоно. Сталінська Україна то порожна назва без справжнього українського змісту. Під покришкою тої назви найшла приют російська школа. Під тою назвою заведена російська урядова мова, а українська зійшла в практиці до хахлацького говору. Історія тієї України зачинається щойно з приходом большевиків. З давнішої історії визнають большевики тільки один позитивний момент — Переяславський пакт, цей помилковий крок Хмельницького, який він сам хотів кровю змити з тіла пораненої батьківщини, але передчасна смерть не дала йому змоги це здійснити. Так, любий земляче, совєтська Україна це брехня, обрахована на обдурювання легковірних людей. Брехня і більш нічого! Як не віриш мені, перенесися духом у далекий, засніжений, сибірський праліс і подивися, як там чахне цвіт України, як там, стережені чекістами, догаряють найбільше нещасні, забуті світом і людьми українські засланці.

Якщо, тебе, земляче, завів розум або серце по той бік греблі, я не маю жалю до тебе. Але я маю право вимагати від тебе логічної послідовности в твоїх чинах, згідности твоїх слів з твоїми ділами. Ти, наприклад, намагався переконувати мене, що щастя там, та що треба вертати в царство Сталіна. Та я хочу бути послідовним до останного свого віддиху. Тому кажу — ні, бо нема в мене незгідности думки і чину. Такої самої згідности і послідовности вимагаю і від тебе. Ти вже давний імігрант, маєш зложену купку долярів. Дві сотні долярів це для тебе не такий великий видаток. Маєш на дорогу, так їдь туди, за океан, а за яких два тижні будеш уже ступати по тій благословенній землі, в якій вічно світить сонце сталінської конституції. Тоді я тебе бодай пошаную як послідовну людину, спосібну доходити правди, чи зміряти свою глупоту.

Тільки може я помилився, земляче. Може то не розум і не серце завели тебе по той бік греблі. Може це зробила таки твоя власна рука, погана продажна рука, подібна до цеї, що казала Юді продати Христа за тридцять срібняків. Може і твоя рука робить Юдину роботу. Якщо так, тоді теж будь послідовним і як Юда спокутуй свою вину. І будь проклятий, так як Юда.

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

ПОВСТАНЦІ

Оповідання

3)

Два козаки підвели до отамана молодого хлопця в селянській одежі.

— Оце, — промовив один хлопцеві, показуючи очима на отамана.

— До нас? — запитав отаман, оглянувши хлопця.

— Еге ж, — несміло прошепотів той.

— А чого ти йдеш до нас? — суворо запитав далі отаман.

Хлопець поволі підвів голову, глянув лицем на отамана і знову схилив її.

— Хочу, — тихо відповів.

— Добре, — сказав отаман: — чом же ти голову хилиш? Дивись на мене.

Хлопець підвів свої чорні великі очі й напружено дивився на отамана. Той оглядав його безвусе обличчя з рівними витонченими рисами, прямим носом і високим чолом, над яким кучерявилось пухливе волосся.

— Так, — казав далі отаман, любуючись з його краси: — а чи знаєш ти, що ми повісимо тебе, як ти вкрадеш що в козака чи селянина.

Ввесь натовп у хаті стояв нерухомо й тихо. Всі слухали, що каже отаман, і дивились на ніжне, незапорошене негодами обличчя хлопця. Важко лягали на нього зосереджені погляди, й він почув, що зовсім голий стоїть перед людьми.

— Знаю, — відповів він голосніше.

— А чи знаєш ти, — поволі провадив отаман, ніби вкладаючи слова просто хлопцеві в душу, — що як спіймають вороги, та ласки не буде. Розстріляють, а може, ще й мордуватимуть попереду. А ти мусітимеш мовчати, коли розпитуватимуть про нас... Ти знаєш це? Ти не боїшся цього?

Хлопець мовчав, і було видно, як розтурбувались його великі очі й засмикались губи. А за мить затверділи його риси, випростались губи, і червоність зникла з обличчя.

Він струснув головою.

— Знаю й не боюся! — голосно й погордо відповів.

Тепер він прямо й рішуче дивився на отамана, й відвагою палали його глибокі очі. Отаман тішився з його зміцнілої краси.

— Добре, хлопче, — промовив він урешті: — відведіть його до сотника п'ятої сотні.

Натовп загомонів і заворушився. Отаман устав. Козаки розступились і дали йому дорогу.

3. Перед наступом.

Ніч була близька, як мрія. Далекий обрій, до якого ввесь день тяглося було сонце, щоб там спинитись і спочити, зрадливо проковтнув його й поглинув його світло.

Ніч ушла по килимі зір і браталася з землею.

Сотник Книш зліз з коня, похапцем прив'язав його до клямки вагона й подумав:

— Сто чортів, як спати хочеться!

Книш зайшов у ваґон і розплився серед хмар тютюнового диму й гудіння балачки.

— Хто там увійшов — гукнув отаман, не підводячи голови від рушниці, яку лагодив.

— Сотник Книш, — озвався сотник, простуючи навмання до лави.

— Вам з півсотнею кінноти йти ліворуч залізниці поза Калюжним Яром.

Сотник Книш став прохати полковника Бігуна, щоб той поступився своїм місцем на лаві:

— Так хочеться спати, ніби я місяць носив на собі землю.

Полковник Бігун неохоче підвівся.

— Лягайте, — сказав він, — але через годину маємо наступати.

— Хоч хвилину заснути.

І вмить сотник Книш уже спав, скоцюбившись на малій лаві.

Полковник насолопив шапку і штовхнув рукою свого товариша Леваду.

— Що за холера? — гукнув той.

Дай закурити.

Левада кинув Бігунові пачку цигарок.

— От пройдисвіт! Ніколи не має закурити, — злісно пробурмотів він.

Левада був у поганому гуморі. Вдень його козаки добули газету з ворожого табору, й він прочитав, що за його голову обіцяно нагороду — двадцять п'ять тисяч карбованців, — тим часом як голову полковника Задуми оцінювано в тридцять п'ять тисяч.

— Така дурна голова, а коштує дорожче за мою, — сердився Левада, і його настрій зіпсувався.

Він постановив цієї ночі піднести цілу на свою голову. Він піде обходом. Він покаже! Ого-го, як покаже!

Полковник Бігун запалив цигарку й вийшов з вагона.

— Еге, — буркнув він, — уже ніч.

Він пішов здовж потягу, пильнуючи, щоб не перечепитись через рельсу. Потім він спинився й оглянувсь навкруги.

Так, справді була ніч.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОСИЛИТИ НАШЕ ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЯ.

Перебуваю від довгих років здалека від центрів українського життя. Проте, це життя мене дуже цікавить. Українські громади знаю з моїх давних подорожів та дослідів. Теж знаю багато наших діячів по місцях і центрах. Приглядаючись нашому теперішньому життї, якого образ відбиває наша преса, мушу сказати, що воно мене не вдоволяє. В часі війни, як не було по громадах більшої активности, ми себе потішали тим, що все буде інакше, як тільки хлопці вернуть з війни. Вони вернули, але великої зміни на ліпше не видно. Є, можливо, більше концертів, аматорських вистав і танців, але годі це назвати збільшеною активністю в громадській роботі. Можливо, що не є так зле по громадах, як виглядає з преси. Як так, то хіба вже нема кому навіть те життя описувати в наших газетах.

Бувало колись, тому 30 чи 20 років, життя кипіло по громадах. До читалень ще ставились тоді наші люди серіозно. Концерти та аматорські вистави давали прямо на перегони. Вечірні школи були ведені доволі дбайливо. Були тут і там курси для неписьменних. Жіноцтво дбало, щоб навчити молоді дівчата хоч добре й гарно по українськи варити, вишивати та писанки писати. Люди навчились глядіти навіть на родинні свята, уродини, весілля та різні ювилеї, з громадського боку і радо складали більші жертви з такої нагоди, а не тільки так, щоб збутись, щоб могла буди поміщена в газеті про це згадка. Це був поступ!

Тепер числом ми збільшились. В нас більше, але не видно більше праці. До певної міри воно природне. Бо ж говорю тут головно про старе покоління, а прецінь старіється не тільки конина чи автомобіль і не виказують по довгім зужитті давньої сили, але подібне є і з людиною та її енергією. Біда тільки в тому, що старе покоління не впоїло свого завзяття і своєї активности у своїх дітей. Знаючи добре старше покоління можу сказати, що старші задовго не допускали по громадах молодь до активної праці в наших організаціях, займаючи довгими роками різні становища предсідників, секретарів та інших урядників. Як старші побачили цю помилку, показалось, що вже було запізно. Проте, ще можна багато направити, тільки треба діяти зараз. Живу серед американського середовища і маю постійно до діла з молодшою генерацією та старшою, головно з учителями. Маю часто доповіди по різних американських організаціях і бачу, як вони завчасу дбають, щоб притягнути до себе молодь. Те саме є з церквами. Теж завважую, як вони відносяться толерантно до перших помилок молоді в організаційному життї, неначе памятаючи, які то помилки вони самі робили, як були молоді й ставили перші кроки на громадській арені. Так і нам треба поступати. Тішуся, що виявляємо щире серце для наших скитальців. Читаю з радістю, де яке віче відбувається у справі допомоги скитальцям і які жертви складаємо. Це є благородне діло і якраз на такій благородности побудоване ціле наше народне життя в Америці.

Добре, дуже добре, що пригортаємо наших рідних зо скитальщини зо щирого серця, але чи не було б добре, щоб ми використали теперішню пору теж на притягнення до нас наших рідних, але заблудивших. Маю на думці наших добрих лемків у Пенсилвенії, чи в інших стейтах, що їх царсько-московська пропаганда загнала в російський табір та до російського православія. Мені здається, що тут дуже добре поле для праці українських православних дієцезій. Подібне відноситься до різних „малоросів" та „угроросів". Тепер уже слово „Україна" не може бути для них таким страшним, як колись було, бо воно появляється уже раз-у-раз в американських газетах. Росія не є тепер в Америці в такій силі, як це було в давних часах.

Наші громади повинні брати це під увагу і старатись зближатись до своїх рідних, яких відділила від нас темнота та ворожа пропаганда. Спробуймо бути для них добрим „сусідом". Подаймо їм приязну руку, як рідний рідному. Запрошуймо їх до наших хат, на наші маніфестації, концерти, аматорські вистави. Де тільки можемо, виступаймо з ними разом як одні й рідні собі. Скажіть їм, що було, це минулось. Не нагадуймо їм помилок, а вказуймо радше на те, що існує, на Росію зо Сталіном та ці муки, які терпить наш нарід на рідних землях і на скитальщині. Даваймо їм наші газети і книжки. Зокрема даваймо молоді видання про Україну, видані англійською мовою. Робимо в громаді віче, запрошуймо „угроруські" організації й всі ті, що називають себе ще далі по американськи „російськими", бо прецінь і їх болить недоля рідного краю. Не тратьмо надії, як вони за першим чи другим разом нічого не відповідять, чи не прийдуть. Робім своє далі, а добра справа переможе. Коли вже чехи пізнали, що[illegible] є Росія, то може пізнають це тепер навіть проводирі з филаделфійської „Правди", чи з „Американско-Русского Вестника". Я певен, що між звичайними людьми, побаламученими московською пропагандою, можна тепер знайти багато таких, що вже виліковуються з московської чуми. До того збаламучену молодь можна куди легше навести на праведну дорогу, даючи їй в руки добрі книжки.

Оці речі повинні бути, на мою думку, предметом застанови наших передових людей по громадах. Здійснючи їх, оживимо наше життя по громадах і зростемо в силу.

Василь Галич,
Супіріор, Вискансин.

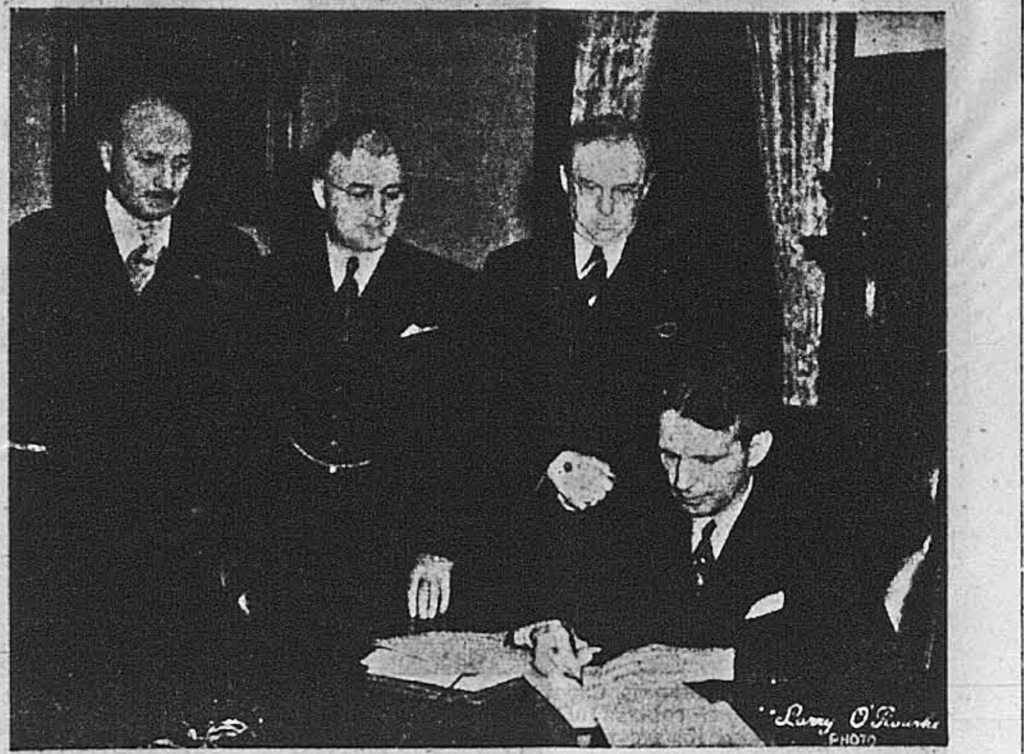
ВИЯСНЕННЯ „РАДІЄВИХ" ПРОМІНІВ.

В числі „Свободи" з 7. квітня на першій сторінці внизу ліворуч є невеличка замітка: **„Повітря пересичене радієвими проміннями".** Особливого значення вона не має, але я хотів би звернути увагу на те, що в данім разі заголовок замітки не відповідає змістові її тому, що він говорить про абсолютно інше фізичне явище, ніж те, яке має на увазі текст.

Причину непорозуміння, очевидно, треба шукати в неусталеній українській термінології технічних понять, якою користується українське громадянство в Америці. Бо слово „радієвий" може означати і „пов'язаний з радіопересиланням", виводячи його від виразу „радіо" (якраз про це йде мова в тексті замітки), і — „належний до радія", де „радій" означає хемічний елемент (первень). Останнє значіння якраз і подибуємо в заголовкові замітки.

Плутанина виникає ще більша через те, що хемічний первень **радій** дає радіяцію, себто **випромінювання**, трохи подібне до того, як **лямпа дає** радіяцію світла — випромінює світло. Проміні радія-первня надзвичайно шкідливо впливають на все живе і на цьому, почасти, грунтується небезпека при вибухові атомової бомби. В той самий час радіо-пересильні стації бездротного телефону ніякого випромінювання не дають, яке можна було б порівняти з промінням радія-первня. Вони лише викликають в світовому етері хвилі, подібно до звукових коливань-хвиль у повітрі. І от саме такими радіохвилями густо заповнений етер там, де є багато радіостацій, тобто стацій бездротного телефону. А з заголовку можна зрозуміти, немов би простір „пересичений" (навіть не „насичений" в „пересичений"!) згубними проміннями радія, тобто хемічного первня. Це є нісенітниця, але вона може повести до прикрих непорозумінь і, вразі чого, викликати навіть паніку, бо щось подібне може бути лише підчас вибуху атомової бомби та короткий час після того. Насправді ж — розходиться лише про те, що надто багато радіовисильних стацій працюють в деяких стейтах водночас і часом перешкоджають одна одній...

В. П.

МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ—МІСЯЦЬ ЖЕРТ НА БОРОТЬБУ З ХВОРОБОЮ РАКА

На цій картині бачимо губернатора стейту Ню Джерзі, Дрискола, як підписує проклямацію, якою проголошено місяць квітень місяцем збірки жертв на допомогу Американському Товариству Боротьби з Раком.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО.

Свято в память Т. Шевченка.

В неділю, дня 28. березня ц. р. заходом Злучених Організацій при Укр. Катол. Церкві Пресв. Тройці в Йонґставн, Огайо, відбулось свято в честь Генія Тараса Шевченка в 87-літні роковини його смерти. Свято це, якого запсовідачем був п. Петро Ліщак, голова Злучених Органзацій, вібулось на церковній галі.

Програму Свята започаткував церковний хор „Боян", який під вмілою управою дирігента п. А. Когута відспівав пісні: „Завіщання" — муз. Стеценка, „Україна" — муз. Давидовського, „Сонце заходить" — муз. Роздольського, „Ой у саду" муз. Безкоровайного та „На музиці" — муз. Колесси - Гайворонського.Назагал хорові продукції випали удатно, хоч, з незалежних від дирігента причин, хор виступив в неповному складі.

Наче доповненням до хорових продукцій, була коротка деклямація „В роковини Т. Шевченка" Б. Лепкого, що її з відчуттям і поправною українською мовою виголосила мала школярка Вікторія Вроновська.

На закінчення цеї першої частини програми, о. Петро Олексів, місцевий парох виголосив реферат п. з. „Пророк народу": Референт підчеркнув, що твори нашого Ґенія та сама його особа є правдивим скарбом, правдивою насолодою для всіх без виїмку верств українського народу, бо всі вони знаходять в творах нашого безсмертного Тараса повне душевне задоволення та відповідь на їхні життеві питання. Саме під сучасну хвилю, то наша Україна так зруйнована, коли наш нарід карається в страшній большевицькій неволі та в нерівнім змагу з червоним наїзником життя своє кладе за кращу долю України — культурно-соціяльні та політичні кличі безсмертного Духа нашого Ґенія, зазначив о. референт, виступають в цілій своїй величі і охоплюють ціле сучасне українське життя. „Пророк народу", як колись сотню літ тому, так і під теперішню хвилю, кличе український нарід до любови: Бога, свого брата, Батьківщини та до спільної — зорганізованої боротьби з гнобителями, щоб в сімї великій, в сімї вольній новій, помянути Пророка не злим тихом словом.

В ІІ-гій части програми свята місцеві аматори відіграли „Садок вишневий коло хати", песа на 1 дію Володимира Лопушанського та „В роковини Т. Шевченка", сценічна картина на 1 дію.

В обох постановках усі актори, не лише ці старі — ветерани, але також й молоді вивязались зі своїх роль похвально, коли взяти під увагу нотоpичний факт, що для переважної бльшости американської молоді українського походження українська мова є радше мертвою мовою ніж живою в їх поточній бесіді.

Короткі пояснення до згаданих представлень подав о. Володимир Грабець, місцевий співдушпастир, який між іншим зазначив, що саме тепер, коли вельми напружена міжнародня ситуація ставить український нарід перед обличчя подій далекосяглого для нашої Державної Незалежности значіння, — невмирущий Ґеній Шевченка кличе усіх українців до національної єдности та до співпраці, щоб осягнути спільними силами бажану мету. Промовець завізвав присутних, щоби з нагоди того свята зложили якусь лепту на скитальців, які саме тепер там в Европі, переживають так важкі, особливо душевні, страждання, глядячи зі страшною трівогою в непевну будучність грядучих подій.

Зараз таки переведено збірку, з якої поіменного виказу жертводавців наразі не поміщується, бо Злучені Організації ухвалять в найблищих днях висилку більшої суми грошей на українські народні цїли.

Диригентові А. Когутові належиться повне признання і похвала за той великий труд, який він вложив в так успішне виведення усіх точок (хорових та вистав) програми. Рівнож членам хору і акторам належиться признання за це, що не жаліли труду, щоб як слід виконати точки програми.

Завважується, що почавши від осени минулого року пульс українського життя в Йонґставні починає бити дещо живішим темпом. Свого роду переломовим моментом стався факт, що молодь почала учитись українських національних танків, що їх заінавґурував сам п. Авраменко, а учив п. Микола Арсеній з Пітсбурга. Курс цей закінчився Святом-Концертом дня 15. лютня ц. р. (гл. „Свобода" з 5. березня ц. р.). Захоплені красою національних танків молодь, старші як і маленькі діти, з парохії Пресв. Тройці починають численно брати участь вже в ІІ-гім курсі танків, який провадять по части п. Арсеній а по части панна Анна Когут.

В днях 16 і 23 листопада мин. року уладжено з успіхом Листопадові Свята в Йонґставні і в Кембел, Огайо дочерна нашої церкви) гл. „Свобода" з 20/XII-47).

В дні 21. грудня мин. року уладжено в нашій парохії Свято о. Николая, на якім діти з вечірної школи дуже гарно віділграли (і співали) виставу: „Св. Николай в школі", в чім не мала теж була заслуга дякоучителя п. Когута.

В дні 5. січня — 1948 р. в год. 10 веч. наш церковний хор „Боян" під мистецькою управою п. А. Когута дав в йонґставнській радіовисильні WFMJ прегарний концерт українських різдвяних колядок, про яку то імпрезу надто похвально висловився недавно прибувший зі скитальщини п. Зиновій Фарміґа, абсольвент (скрипка і диригентура) львівської музичної консерваторії ім. Лисенка. „На спеціяльну похвалу" сказав п. З. Фарміґа, заслуговують коляди: Бог Предвічний, Нова радість стала, Херувими свят та Не плач Рахиле, в якій то останній коляді дуже гарно відспівав сольову партію п. Іван Панько, чаруючи слухачів своїм голосом. Рівнож панна Дідовська гарно вивязалась зі соля в „Ясна зоря"

Про Свято 10-ліття Тов. ім. Ольги Басараб, від. 348 У. Н. Союзу, яке відбулось дня 29. лютня ц. р. був поданий допис в „Свободі" з ня 30. березня. Автор цеї описі одначе мабуть призабув згадати, що на тім концерті, крім хору, дуже гарно пописувались українськими національними танками теж деякі членкині згаданого хору, які саме в дні 15. лютого отримали з рук п. Авраменка дипломи за укінчення курсу танків. Цей виступ наших танцюристок мав особливше на тім святі значення для пропаганди українського мистецтва, бо приглядались йому визначні гості — американці, як недавно вибраний майор міста п. Гендерсон, суддя Форд з дружиною, апел. суддя Филипс й інші американці, які з правдивим захопленням подивляли цю красу чудових українських національних строїв і танку — укладу п. Авраменка.

Оце був би коротенький піврічний огляд культурно-національної праці членів укр. катол. парохії Пресв. Тройці в Йонґставн, О.

Щоб одначе ця культурна праця була багатша в успіхи, щоб вона пішла вперід далеко живішим темпом, то треба конечно, Щоби наша парохія побудувала свій Народний Дім, свій культурний осередок, деб можна було згуртувати головно молодь, а кромі того конечним є завести у нас цілоденну парохіяльну школу, в якій Сестри Монахині зуміліб вратувати душі наших найменших парохіян для Бога й парохії Пресв. Тройці та бодай трохи защіпити в їх молодечих душах замилування та любов до того всього, що нам українцям є так миле, так дороге і святе.

Місцевий.

АНСОНІЯ, КОНН.

З похорону на народні цілі.

Дня 23. березня відбулися похорони покійної Катерини Дрипчак, після чого члениці сестрицтва св. Олени зібралися в залі Либерті на поминки. Між приявними була родина і численні приятелі покійної. Після молитви предсідниця сестрицтва Олена Придун відозвалася до приявних, як до одної спільної родини, пригадала на діла бл. п. Катерини і візвала, щоб пошанувати небіжку таким ділом, яке вона сама зробила б, як би жила, а це ділом милосердя. Таким ділом милосердя повинна бути збірка на поміч наших рідних, що опинилися на вигнанні по таборах і на народну працю для нещасного українського народу.

Зазиву послухали всі, до переведення збірки зголосилися сестриці Марія Глива і Пайза Крос і дістали $36. Жертви склали: О. Придун $5.50; М. Глива з жінкою $5; І. Барна і П. Барна по $2; по $1: М. Барна, П. Дрипчак, В. Дрипчак, Т. Кулявець, С. Зурав, С. Підбережняк, А. Падла, А. Вадика, А. Вадика, М. Нищот, К. Шкурат, Ю. Кривків, В. Перлас, Ю. Юлски, А. Мас, О. Масайка, З. Даймаско, П. Крос. — Дрібними зложили $4.50; разом прийшло $36. З них вислано до З. У. А. Допомогового Комітету в Филаделфії $18, а других $18 до Українського Конгресового Комітету в Ню Йорку.

Олена Придун.

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ. (ЗА МІСЯЦЬ Л ЮТИЙ, 1948).

Филаделфія, Па. — Дочки України, 42 відд. СУА коляда, прис. Олена Журибіда, кас, $150. Український Допомоговий Комітет у Френкфорді, коляда, прис. Емліян Леськів 112. Збірка на похороні бл. п. Агафії Жмутин, прис. Іван Сорока, в Свободі 2. 27. 48 36.25. Апостольство Молитви, коляда, присл. п. Ощипко 20. Товариство ім. Олени Теліги, відділ 20 СУА, присл. Юстина Нечипір, кас. 20. Союз Українок, відд. 48, вкладка 10, Різдвяний дар 15, прил. Анна Волчек, секр. Збірка на похороні бл. п. Дмитра Коника, присл. М. Хорохівська 17.

Нортумберланд, Па. — Відділ 357 УНС, коляда 58, прислав А. Возний, секр., зложили по 5: О. Гводзій, Н. Чмир, С. Скрут, Р. Ратушняк, Г. Твердий, Ю. Єднорок, А. Возний; Я. Сокальчук 3; по 2.50: А. Скрут, Т. Скрут, Г. Чорномаз; Г. Шпелик 2; по 1: Й. Яблонський, М. Ґуриш, М. Фрайняк, Н. Волинський, П. Ґавазин, Ю. Лабяк, А. Менстон, С. Возний, М. Твардий, І. Бендик, І. Кушлик.

Ню Кенсінґтон, Па. — Ювілей п-ва Василя і Анни Прокопик, збірка прогол. в Америці $37.-50.

Честер, Па. — Український Допомоговий Комітет, дохід з балю $40.50, Теґ-Дей — пушка 4.58, прислав М. Ковальчук, секр.

Ню Кесл, Па. — Українська Православна парохія Щедрий Вечір, присл. о. С. Мусійчук $36.

Джанставн, Па. — Коляда на лісту ч. 1790, прислав Михайло Ґрисяк, прог. у Свободі 2. 25. 48 $75.

Бентлейвіл, Па. — Братство св. Михаїла, відділ 109 УНС, збірка на лісту 1748, Михайло Шепеляк, секр. $27. Зложили: Відділ з каси 10; по 5: Г. Іваніш, М. Мороз; П. Василик 3; по 1: І. Александер, О. Мороз, М. Дж. Шепеляк, П. Мащук.

Бетлегем, Па. — Український Допомоговий Комітет збірка на лісту 1743, прислц Михайло Брус, секр (Свобода 2. 25. 48. $116. Зложили по 10: Відділ 288 УНС, Укр. Амер. Демокр. Клюб, замість вінка на могилу А. Навроцького; І. і Н. Малицькі 7; по 5: І. Чичерські, Ю. Зовик, М. Брус; по 2: В. Гук, В. Когут, М. Заблоцька, М. Ґриґоруш, А. Сисак, А. Тимків; по 1: А. Кубарич, Ю. Чайка, П. Кішпан, В. Золик, А. Чінзерський, В. Куфарич, А. Данилюк, Д. Мушастий, Ф. Присташ, Ф. Данилюк, В. Валько, П. Пахомська, К. Морикін, П. Щуров, Немий, Кумин, Кришка, А. Мадриґа, Кіндзерська, К. Борута, М. Радчук, П. Томас, А. Ґонтарик, Корінь, Л. Запажарний, Криніцка, К. Зовик, М. Каспряк, С. Каспряк, М. Явний, І. Біленький, Ш. Ратчук, С. Шкільний, М. Юркевич, Кузенчук, Д. Коростинський, Ґриґоруш, І. Віхоть, Кимонька.

Патставн, Па. — М. Ґолембюк $5.

Патсвіл, Па. — М. Верновська і С. Борчок $5.

Вотерфорд, Па. — Михайло Стурко $25.

Скрентон, Па. — Антін Краско $10.

Шарон, Па. — Збірка з гостини, присл. Пилип Ясновський $14. Зложили по 2: М. Кушей, А. Тимочко, Ф. Ясновський; п. Ворона 1.50; по 1: І. Лисогір, І. Бурик, А. Щерба, М. Гладьо, А. Кутчак, Ю. Ясновськи; дрібними 50 ц.

Нортгемптон, Па. — Хор при церкві св. Івана Хрестителя, коляда, присл. Михайло Брощак $140. Зложили: С. Вітушинський 10; О. Палій, Український Клюб по 5; С. Тюхній 4; А. Косьлів 3; по 2: І. Сидор, о. С. Тиханський, І. Нагірний, Л. Демчук, Ю. Білик, С. Глущак, Р. Куштай, І. Свало, П. Маслюк, Б. Радьо, І. Демчук; по 1: Т. Гринда, А. Термена, З. Градковський, М. Кочан, Н. Пітуч, Ю. Сушко, С. Тихий, Ю. Чайка, В. Ткач, І. Брощак, М. Брощак, мол., М. Брощак, син, Д. Коваль, Г. Іванів, Ф. Процак, Я. Прийдун, С. Лех, М. Майорик, М. Ґродній, М. Куштей, К. Салацька, М. Галанич, С. Русин, С. Лялік, А. Худик, І. Стеців, А. Шеляк, А. Цекот, М. Тимощек, М. Тимощек, син, В. Андрусишин, М. Саюк, М. Бомба, С. Саюк, А. Цирко, М. Нусь, В. Іващук, С. Гриняк, К. Дрончак, С. Малярчук, П. Солян, А. Рітер, В. Гуцалюк, Ф. Борух, Г. Третяк, Ю. Крайник, М. Горват, Ю. Коваль, М. Пардо, П. Крайник, Б. Сінякевич, Н. Радю, Ф. Бруцяк, С. Струс, М. Варик, Захарчук, Н. Кріль, Д. Дробот, Е. Такач, П. Демчук, Г. Багнюк, С. Шінські, С. Веньфрин, С. Флитута, Н. Відош, В. Бернарчук, Ф. Фаркаш, С. Гудик, В. Демчишин, К. Крамер, В. Дворнік, А. Лахута, С. Демчук, С. Тимошик дрібними 14.75.

Ню Йорк, Н. Й. — І. Ю. Чурко $5. Організація Самопоміг, вкладка 10. Жіноча Секція ЗУАДК, Івана Бенцаль, голова, прислала 187.12 (Щедрий Вечер, 102.58; поодинокі жертви 54; збірка на балю „Сурми" 30.54).

Бронкс, Н. Й. — Марія Риґель, Анна Віщук і Марія Стравс заколядували на лісту ч. 1605 $40. Зложили: Марія Риґель 8; І. Хміль, К. В. Швець по 5; В. Літепло 3; по 2: А. Ґораль, І. Мороз, В. Шумний, А. Камп; по 1: В. Джорес, М. Пахла, Г. Орисляк, А. Михалик, С. Михалик, М. Ал. Лапінський, К. Коньош, А. І. Орґус, А. Кітинська, П. Форгач, А. Попів; М. Михалишин 10, Т. Доліщний 10.

Бруклин, Н. Й. — З похорону бл. п. В. Палащука, збірка, прислав Іван Бішко $82 (прог. в Свободі 2.6.48). А. Сітка 5, А. Сімович, мол., 5. Дочки України, мол. відділ 53 СУА, коляда, присл. Олена Мудрик, в Свободі 2. 14. 48 213.30. Збірка на похороні бл. п. Йосифа Лісника, присл. Марія Лемішка-Мойсей 48.50.

Вотервліт, Н. Й. — о. Павло Теодорович, збірка членів Українського Горожанського Клюбу 49, в Свободі 2. 6. 48.

Мексико, Н. Й. — С. Яблонський $5.

(Дальше буде).

ЯК В ЧАСАХ ПРОГИБІЦІЇ!—На Сході ніхто не повірив би, щоб в нинішних часах хтось виливав знамениті горілки в канал. Таке ділялось тільки під час прогибіції й то рідко. Та в стейті Канзас таке можливе, чого свідком ця картина, знята в місті Мангетен, Канзас. Бачимо двох шерифів та проповідника, як розбивають пляшки та виливають горілку. Продажа горілок в Канзас законом не дозволена.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковзне прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаете.

За листами чи дресами від скитальників прохаемо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

13,568 Павлишин Валентина з с. Гаїв Нижних (Дрогобич) їхних доньок Катерини і Анастазії від Кравець-Шеремета Юрія.

13,569 Собченко Семка з с. Луві Перемишлян (Україна) від Городник Олександра.

13,570 Мельник Григорія і Степана з с. Питильківців (Броди) від Деревянко Петра.

13,571 Козак Дмитра з с. Гребенне (Рава Руська) від сина Козак Степана.

13,572 Гірняк Катерини і Розалії з с. Спила, Стець Івана з с. Семушева від Гірняк Софії д. Ізидора.

13,573 Яскульська Катерини і її дочок Пелагії і Марії зам. Коваш від Черкавська Марії д. Івана.

13,574 Бурбела Анни, Павлюкович Евдокії обі з дому Сагута від Малькут Миколи з с. Баківці (Бібрка).

13,575 Новомлинь Василя з с. Просовець (Збараж) від Жилан Ярослава.

13,576 Смерека Антона з с. Ремезівці (Золочів) від Смерека Анни д. Михайла.

13,577 Струс Михайла від Костик Кіндрата с. Михайла з с. Пятків (Перемишль).

13,578 Якубович Михайла від брата Якубович Евгена.

13,579 Дребот Андрія, Луки і Григорія з с. Дністрик Головецький (Турка) від Дребот Василя.

13,580 Пельц Йосифа, Тадей Йосифа з с. Микулинець (Тернопіль) від Щеплоцький Степана.

13,581 Цимбала Степана брата з с. Стрілки (Бібрка) від Цимбала Михайла.

13,582 Яжик Федора батька з с. Віленька Мала (Самбір) від Яжик Григорія.

13,583 Скочинець Анни і Антошки з с. Віськи (Сянік) від Скочинець Михайла (Вітик).

13,584 Рідних і знакомих з с. Себечів (Сокаль) від Давидок Володимира.

13,485 Соколовський Михайла з с. Телешниця (Лісько) від Соколовський Григорія.

13,586 Гоцяк Андрія, Бориса і Марії з с. Чистопади (Зборів) від Клос Анґелі.

13,587 Зизяк Фені,Тевди, Антона, Таньки і Анни від Зизяк Василя з с. Королик Волоський (Сянік).

13,588 Кильчицький Юлі, Гелени, Цілінський Ванди, Рудольфа, Яковенко Франка і Емілії від Кильчицький Евгена.

13,589 Йосифа Гната брата з с. Ванькова (Лісько) від Гаврилко Софії.

Голоситись на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Кожний, хто бажае, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажае, щоби прислане ним оголошення було **поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші.** Одноразове оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштує $1.00.

Адм. „Свободи".

ЗАТВЕРДЖЕНО УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕСЕЛЕНЧИЙ ОСЕРЕДОК В НЮ ЙОРКУ.

Филаделфія, 12. квітня. — На засіданні Екзекутиви ЗУАДКомітету, що відбулося в суботу, 10-го квітня, у Филаделфії, затверджено Перший Український Перселенчий Осередок в Ню Йорку, що повстав в злуці з Об'єднаним Комітетом Українських Національних Організацій. Безпосереднім завданням Осередку буде зорганізувати прийняття нових українських імігрантів з кораблів, дати їм необхідну початкову допомогу та допомогти в підшуканні мешкань і праці. В цій справі рішено звернутися з окремим закликом до всього американсько - українського громадянства, щоби негайно пересилати до ЗУАДКомітету всі інформації про можливості мешкань та праці для нових українських імігрантів в поодиноких місцевостях.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Повідомляємо, що місячні збори Бр. св. Івана рестителя, від. 270, відбудуться в четвер, 15. квітня, в год. 7:30 ввечір, в У. Н. Домі. Обовязком кожного члена є бути приявним на зборах, бо є важні справи до полагодження. — В. Бутковський, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Звичайні місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 175, відбудуться в неділю, 18. квітня, в годині 1. пополудні, в гали У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Просимо всіх члениць і члінів прийти на час і полагодити справи, які будуть. Організаційна кампанія є продовжена до місяця червня, тож старайтеся приєднувати нових членів до У. Н. Союзу та вписуйте свої діти і внуки, а отримаєте добру нагороду. — За уряд: В. Братусь, предс.; В. Білинський, кас.; В. Бартош, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 18. квітня, в годині 12. вполудні, в домі відділів УНС, 843 Н. Вестерн Еве. Просимо всіх членів і члениць прийти, бо є важна справа до обговорення про скитальців. — Й. Коцовський, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 117, дає до відома всім членам, що квартальні збори відбудуться в суботу, 17. квітня, в церковній галі св. Юрія, 28 Іст 7. вул. Обовязком кожного члена є явитись на збори, бо маемо важні справи до полагодження і буде звіт контр. комісії за 3 місяці. Довгуючих просимо вирівняти свій довг до кінця цего місяця, бо інакше будуть суспендовані. — Уряд.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 25. березня 1948 року помер
ЙОСИФ ЛЮБИНЕЦЬКИЙ,
довголітній член і касієр Бр. св. Петра й Павла, від. 285 У. Н. Союзу в Фарел, Па.

Покійний походив із села Коршилівка, пов. Скалат. Полишив у смутку двоє дітей, котрі є також членам У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 29. березня з укр. прав. церкви на цвинтар Окленд. — В. Й. П.!

Н. Забич, секр.

Дня 8. березня 1948 р. померла в 51. році ..иття
АННА КОСАН,
членкця відділ 33 У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл.

Покійна вступила до Союзу в 1928 році. Походила зі села Новосілці, пов. Сянік, Галичина. Полишила в смутку му..а Михайла, двох подружених синів: Михайла і Антона, дві подру..ені дочки: Стефанію Німет і Фільцю Якубіна та 9 внуків, сестру Марію і брата в Канаді.

Тлінні останки Покійної відпроваджено в супроводі родини, знайомих і члениць від. 33 з погребового заведення 12. березня до церкви св. Ап. Петра й Павла на Борн Сайд, а відтак на Mt. Hope цвинтар. — В. Їй. П.!

П. Дзюрдзевич, секр.

Дня 3. квітня 1948 р. померла у 57. році життя
СОФІЯ ЗІНЬКО,
членкця 238 відділу У. Н. Союзу в Бостон, Масс.

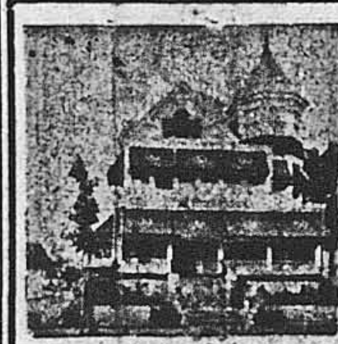
Покійна походила зі села Глубічок великий, пов. Тернопіль, Україна. Полишила у смутку мужа Івана і три дочки: Анну, Катерину і Юлію.

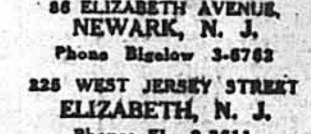
Тлінні останки Покійної відпроваджено з дому жалоби дня 6. квітня до укр. прав. церкви при участи родини, знайомих і членів відділу, а відтак на цвинтар в Матапан Масс. В. Їй П.!

М. Дасюкова секр.

ПОШУКУВАННЯ

ЯРОСЛАВ ЛАДНЮК пошукує своїх знайомих **СТАХА І МИХАЙЛА ЧМИР** зо села Супрунівки, повіт Скалат. Хто про них знає, або вони самі, хай голоситься на адресу:
ТИМКО МЕЛЕЩУК,
734 E. 9th St., New York, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1825. Нагорода на думці.

Коли ветеринар заявив, що Кунґу вмре, якщо не найде нової самиці, гориля негайно всадили на літак, щоб завезти до Африки.

Коли наставник Крис Гансен і товариші всіли на літак, управитель цирку відкликав одного з сторожів набік і сказав: „Вважай на Криса, бо він надто лагідний і може зазнати калецтва. А памятай, Джейку, що за кожну додаткову дичину, яку ти привезеш, дістанеш $500 нагороди.

Коли літак поспішав понад океан, Джейк Кринч тайно постановив собі привезти з Африки щось більше крім самиці для Кунґа.